

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/100-bohaterow-na-100-le/104585,Wiktor-Nowakowski-Wielkopolanin-ur-5-pazdziernika-1882-w-Poznaniu-zm-4-kwietnia-.html>
05.05.2024, 07:50

Wiktor Nowakowski-Wielkopolanin (ur. 5 października 1882 w Poznaniu, zm. 4 kwietnia 1936 w Warszawie) - podpułkownik piechoty.

Dnia 4 III 1920 o godz. 9.00 wyruszył kpt. Nowakowski z Husnaja nad rz. Ptycz (...) W marszu tym kpt. Nowakowski musiał przezwyciężyć niesłychanie trudne warunki terenowe (roztopy, błota, rozlane rzeczki), oraz, rozbijając po drodze oddziały nieprzyjacielskie, szybkim uderzeniem zajął okopaną i odrutowaną pozycję Jakimowicze (...). Wskutek zupełnej niemożności nawiązania łączności z innymi kolumnami kpt. Nowakowski działać musiał zupełnie samodzielnie. Mimo niesłychanie trudnych warunków marszu i zupełnego przemęczenia ludzi i koni, dzięki niesłychanej energii i inicjatywie kapitana Nowakowskiego - kolumna wprost z marszu uderzyła dnia 5 III 20 o godz. 17. na stację Kalinowicze. (Wniosek na odznaczenie Virtuti Militari, 6 czerwca 1920)

Ukończył 6 klas gimnazjum w Poznaniu, maturę zdał w Zgromadzeniu Zmartwychwstania Pańskiego w Krakowie. Rozpoczął tam studia w Seminarium Duchownym, skąd wystąpił po dwu i półrocznym pobycie. W latach 1904-1905 odbył służbę w niemieckim pułku artylerii polowej. Od jesieni 1912 należał do Związku Strzeleckiego w Krakowie. W latach 1914-1917 w Legionach Polskich, dowódca plutonu i kompani w 1 i 5 Pułku Piechoty. Był jedynym oficerem I Brygady Legionów pochodzącym z Wielkopolski. Po kryzysie przysięgowym w 1917 w Polskiej Organizacji Wojskowej na terenie okręgu kieleckiego i lubelskiego. Od listopada 1918 w Wojsku Polskim, jeden z organizatorów 35 Pułku Piechoty. 18 grudnia tr. na czele I baonu (w kwietniu 1919 przemianowanego na III baon) wyruszył na front. Od 25 stycznia 1920 do grudnia 1925 dowódca 35 Pułku Piechoty.

Nowakowski-Wielkopolanin Wiktor

Następnie komendant Przysposobienia
Wojskowego przy 26 Dywizji Piechoty. Od
października 1930 w stanie spoczynku.
Pochowany na Cmentarzu Wojskowym na
Powązkach.

Awanse: podporucznik (1914), porucznik (1915), kapitan (1918), major (1920),
podpułkownik (1920).

Bibliografia

W.K. Cygan, *Oficerowie Legionów Polskich 1914–1917. Słownik biograficzny*, T. III,
Warszawa 2006, s. 229, 230; J. Kirszak, *Nowakowski-Wielkopolanin Wiktor (1882–1936),
oficer I Brygady Legionów Polskich, ppłk WP, „Niepodległość”, t. LVI, Warszawa 2006, s.
200–203.*